

**Małe i średnie
przedsiębiorstwa w Polsce**
2018

Przedsiębiorczość w Polsce

Liczba firm w Polsce

ogółem

2
mln

nowo powstałych

361
tys.

zlikwidowanych

287
tys.

96% to mikrofirmy

52

Liczba firm na
1000
mieszkańców

Udział w tworzeniu PKB

wartość wytworzona przez przedsiębiorstwa (74%)

cia i podatki
inne

mikro
[31%]

małe
[8%]

średnie
[11%]

duże
[24%]

Pracujący

16,4
mln

Liczba
pracujących
w gospodarce
narodowej

9,7
mln

Liczba pracujących
w przedsiębiorstwach

mikro
[40%]

małe
[12%]

średnie
[17%]

duże
[31%]

Nakłady inwestycyjne (w PLN)

244,4 mld

Łączne nakłady
inwestycyjne
w Polsce

188,6 mld

Nakłady inwestycyjne
sektora przedsiębiorstw

w tym nakłady MSP - 82,6 mld

Średnie nakłady inwestycyjne na jedno przedsiębiorstwo (w tys. PLN)

41

MSP

15,6

mikro

293,3

małe

2 315

średnie

29 733

duże

Przeżywalność pierwszego roku działalności

69,9%

ogółem

69,9%

mikro

80,5%

małe

92,4%

średnie

94,7%

duże

Małe i średnie przedsiębiorstwa w Polsce

Broszura przygotowana na podstawie *Raportu o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce*, PARP 2018

© Copyright by Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2018

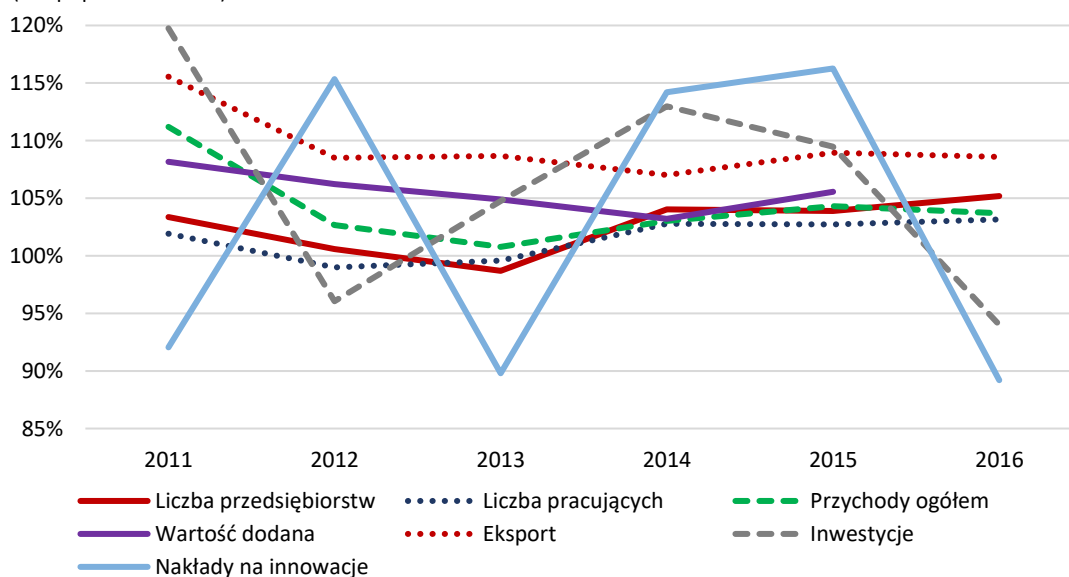
Sektor przedsiębiorstw w Polsce

Obraz i tendencje w polskich przedsiębiorstwach

W roku 2016 sektor przedsiębiorstw miał wciąż korzystne warunki makroekonomiczne. PKB w roku 2016 wzrósł o 3,0% r/r, przy czym wzrost ten był niższy niż w poprzednich dwóch latach (3,8% w 2015 r. i 3,3% w 2014 r.). Dynamicznie zwiększał się popyt na produkty i usługi z zagranicy. Eksport ogółem wzrósł o 8,8% r/r, czyli najszybciej od 2011 r. Zauważalnie wolniej niż w poprzednich latach rósł popyt krajowy (o 2,2 % r/r w 2016 r.), który znacząco wyhamowywał na tle 2014 i 2015 r. (wzrosty odpowiednio o 3,3% i 4,7%).

W tych warunkach wzrost liczby przedsiębiorstw i liczby pracujących należał do najszybszych w ostatnich latach. W 2016 r. liczba firm ogółem wzrosła o 5,2% r/r (tyle samo w przypadku MSP), a liczba pracujących w o 3,2% r/r (4,3% jeśli chodzi o MSP). Tak wysokie dynamiki liczby przedsiębiorstw i osób pracujących w przedsiębiorstwach nie były notowane od lat. Od 2003 r. – odkąd dostępne są dane GUS w tym zakresie – nie zaobserwowano tak szybkiego wzrostu liczby przedsiębiorstw, a liczba osób pracujących osiągnęła taki sam wzrost jak w rekordowym w tym okresie roku 2008.

Wykres 1. Dynamika liczby przedsiębiorstw, liczby pracujących, przychodów ogółem, wartości dodanej, eksportu, inwestycji i nakładów na innowacje w przedsiębiorstwach w latach 2011-2016 (rok poprzedni=100%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie publikacji *Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2016 r.*, GUS 2017 i wydań poprzednich oraz danych opracowanych przez GUS na potrzeby *Raportu o stanie sektora MSP w Polsce*, PARP 2018. oraz bazy danych Strateg.

* Z uwagi na brak danych o nakładach na innowacje w mikroprzedsiębiorstwach nakłady na innowacje dotyczą wyłącznie przedsiębiorstw o liczbie pracujących od 9 osób.

Pomimo tych korzystnych tendencji, sytuacja finansowa przedsiębiorstw poprawiała się nieco wolniej niż przed rokiem. Przychody firm wzrosły o 3,7% r/r (dla porównania 4,3% w 2015 r.), ale nadal przyzwoicie na tle ostatnich pięciu lat. Wzrost przychodów w MSP był nieco niższy (2,9% r/r). Znacznie lepiej wypadły wyniki sprzedaży za granicę. Eksport przedsiębiorstw wzrósł bardzo wyraźnie (o 8,6% r/r, trochę słabiej w MSP – 7,1%). Wyraźnie gorzej prezentuje się z kolei dynamika produkcji i wartości dodanej. Ta pierwsza wyhamowała bardzo wyraźnie (do 1,7%) w porównaniu z poprzednimi latami (6,4% w 2015 r. i 3,2% w 2014 r.), druga również odnotowała zauważalny spadek (do 3,7% z 7,9% w 2015 i 4,5% w 2014 r.).

W 2016 r. nastąpiło wyraźne zmniejszenie wydatków przedsiębiorstw przeznaczanych na rozwój. Odnotowano spadek nakładów inwestycyjnych o 6% r/r, po wyraźnym wzroście przed rokiem (9,5%). Podobnie, wydatki na innowacje spadły o 10,8%, po rekordowym wzroście w 2015 r. (o 16,3%) i jedynie nieco mniejszym w 2014 r. (14,2%). Wzrósł jednak odsetek firm innowacyjnych do 20,3% w przemyśle (tj. o 1,4 p.p.) i do 14,5% w usługach (o 3,9 p.p.). Korzystnie prezentowały się także dane nt. działalności badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw. Wydatki na B+R firm kontynuowały trend wzrostowy i zanotowały wzrost aż o 40% r/r. (do 11,8 mld PLN). Również liczba firm ponoszących nakłady wewnętrzne na B+R wzrosła o 14% r/r (do 4,8 tys.).

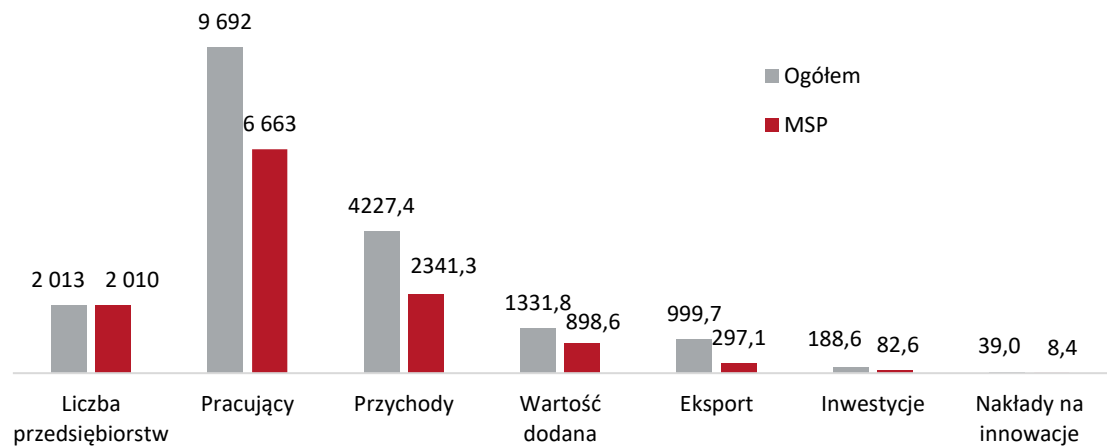

Rozmiary sektora przedsiębiorstw i sektora MSP w Polsce

W 2016 r. działalność gospodarczą prowadziło w Polsce 2,0 mln przedsiębiorstw. Pracowało w nich 9,7 mln osób, czyli 63,4% spośród 15,3 mln wszystkich osób pracujących w polskiej gospodarce. Wygenerowały one 1,3 bln PLN wartości dodanej, co stanowiło 74,0% polskiego PKB, oraz 4,2 bln PLN przychodów. Eksport wyrobów i usług przedsiębiorstw wyniósł niemal 1 bln PLN. W 2016 r. przedsiębiorstwa w Polsce poniosły 188,6 mld PLN nakładów inwestycyjnych. Nakłady na innowacje firm o liczbie pracujących powyżej 9 osób wyniosły 39,0 mld PLN.

Sektor MSP, do którego zalicza się podmioty o liczbie pracujących poniżej 250 osób, stanowił 99,8% firm w Polsce i były miejscem wykonywania pracy dla 68,7% pracujących w przedsiębiorstwach. Małe i średnie przedsiębiorstwa wygenerowały one ponad dwie trzecie (67,5%) wartości dodanej sektora przedsiębiorstw, ponad połowę (55,4%) przychodów ogółem oraz ponad jedną czwartą wartości eksportu wyrobów i usług (29,7%). Inwestycje sektora MSP stanowiły nieco poniżej połowy nakładów inwestycyjnych (43,8%). Małe i średnie przedsiębiorstwa¹ poniosły blisko jedną czwartą nakładów na innowacje (21,5%).

Wykres 2. Liczba przedsiębiorstw i liczba pracujących (w jedn. naturalnych) oraz przychody ogółem, wartość dodana, eksport, nakłady inwestycyjne i nakłady na innowacje (w mld PLN) w sektorze przedsiębiorstw i sektorze MSP w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie publikacji *Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2016 r.*, GUS 2018, publikacji *Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2014-2016*, GUS 2018 oraz danych opracowanych na potrzeby *Raportu o stanie sektora MSP w Polsce*, PARP 2018.

* Z uwagi na brak danych o nakładach na innowacje w mikroprzedsiębiorstwach przeciętne nakłady na innowacje dotyczą wyłącznie przedsiębiorstw o liczbie pracujących od 9 osób.

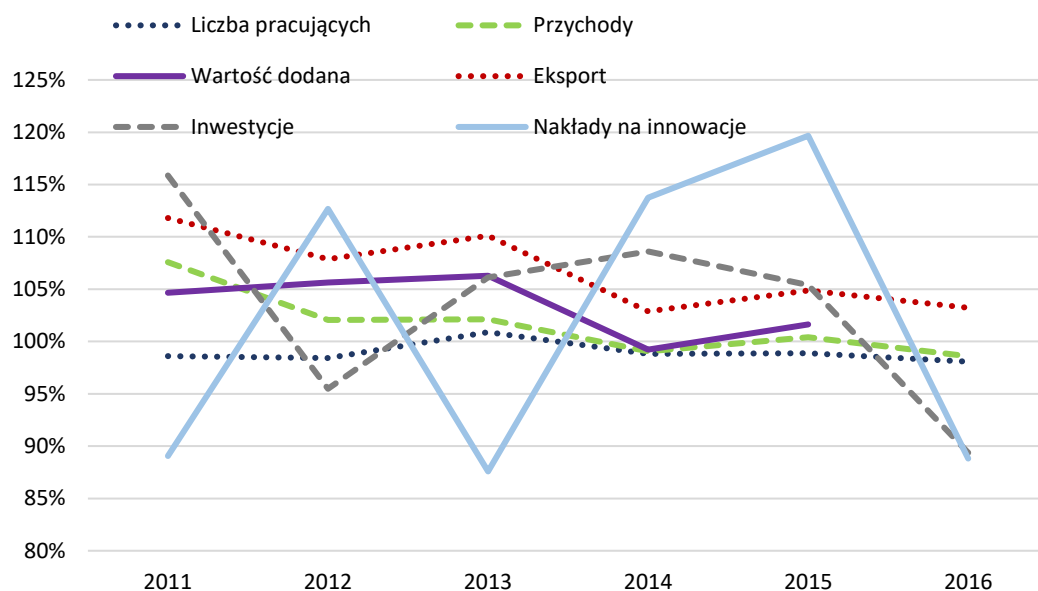
** Dane o wartości dodanej dotyczą 2015 r.

¹ o liczbie pracujących 10-249 (bez mikroprzedsiębiorstw, a więc firm o liczbie pracujących 0-9).

Obraz i wyniki przeciętnego przedsiębiorstwa w Polsce

Rok 2016 r. był czasem relatywnego wyhamowania korzystnych tendencji w sektorze przedsiębiorstw. Sytuację tę dobrze widać z perspektywy przeciętnej firmy. Skala działalności przedsiębiorstw nieznacznie spadła w porównaniu z poprzednim rokiem. Dynamika przychodów wyniosła 98,6% r/r, podobne zmiany zanotowano w produkcji i wartości dodanej). Lepiej radzili sobie eksporterzy – eksport przeciętnej firmy wzrósł o 3,2% r/r. Niewielkie spadki zanotowano także w liczbie pracujących (dynamika 98,1% r/r). Przedsiębiorstwa przeciętnie znacznie ograniczyły swoje wydatki rozwojowe. Nakłady na innowacje przeciętnej firmy spadły wyraźnie (o 11,2% r/r), podobnie jak inwestycje (o 10,6% r/r).

Wykres 3. Dynamika liczby pracujących, przychodów ogółem, wartości dodanej, eksportu, nakładów inwestycyjnych i nakładów na innowacje przypadających na przeciętne przedsiębiorstwo w latach 2011-2016

Źródło: opracowanie własne na podstawie publikacji Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2016 r., GUS 2017 i wydań poprzednich, publikacji Działalności innowacyjnej przedsiębiorstw w latach 2014-2016, GUS 2018 i wydań poprzednich oraz danych opracowanych na potrzeby Raportu o stanie sektora MSP w Polsce, PARP 2018.

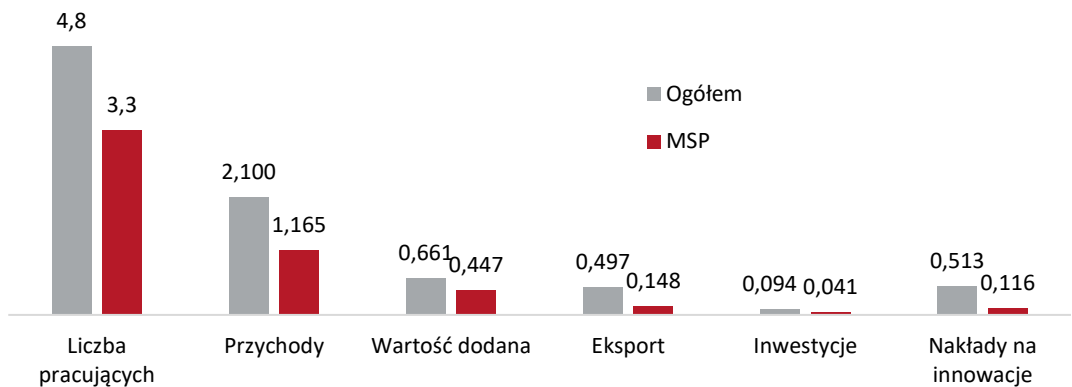

Charakterystyka przeciętnego przedsiębiorstwa i MSP

Przeciętne przedsiębiorstwo w Polsce w 2016 r. charakteryzowało się liczbą pracujących na poziomie 4,8 osoby. Wygenerowało 2,1 mln PLN przychodów ogółem i 0,66 mln wartości dodanej oraz osiągnęło 0,5 mln PLN przychodów z eksportu towarów i usług. Przeciętna firma w Polsce wydała na inwestycje około 94 tys. PLN, a biorąc pod uwagę jedynie populację przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób – wygospodarowało 513 tys. PLN nakładów na innowacje.

Przeciętne MSP z kolei było miejscem wykonywania pracy 3,3 osób pracujących. Wygenerowało 1,16 mln PLN przychodów i 0,45 mln PLN wartości dodanej oraz sprzedało towary i usługi za granicę o wartości 148 tys. PLN. Przeciętne nakłady na inwestycję takiego podmiotu wyniosły 41 tys. z PLN, a biorąc pod uwagę jedynie populację przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób – nakłady na innowację takiego podmiotu wyniosły 116 tys. PLN.

Wykres 4. Liczba pracujących (w jednostkach naturalnych) oraz przychody ogółem, wartość dodana, eksport, inwestycje i nakłady na innowacje (w mln PLN) przypadające na przedsiębiorstwo i MSP w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie publikacji *Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2016 r.*, GUS 2017, publikacji *Działalności innowacyjnej przedsiębiorstw w latach 2014-2016*, GUS 2018 oraz danych opracowanych na potrzeby *Raportu o stanie sektora MSP w Polsce*, PARP 2018.

* Z uwagi na brak danych o nakładach na innowacje w mikroprzedsiębiorstwach przeciętne nakłady na innowacje dotyczą wyłącznie przedsiębiorstw o liczbie pracujących od 9 osób.

** Dane o wartości dodanej dotyczą 2015 r.

Profile przedsiębiorstw

Mikroprzedsiębiorstwa

Polski sektor przedsiębiorstw jest zdominowany przez mikroprzedsiębiorstwa, których udział w strukturze wszystkich przedsiębiorstw wynosi aż 96,2%. Na przestrzeni ostatnich lat nastąpił wzrost liczby mikrofirm. Obecnie jest ich blisko 1,94 mln, o 13% więcej niż w 2008 r. Po spadku zanotowanym w 2013 r., w latach 2014-2016 nastąpił istotny wzrost ich liczby o 4,2% r/r w latach 2014 i 2015, o 5,4% r/r w 2006 r.).

Największa liczba mikroprzedsiębiorstw działa w usługach (53%) i handlu (25%). Mają one największy, spośród wszystkich grup przedsiębiorstw, udział w tworzeniu PKB – 31%, a przyjmując wartość PKB generowaną przez sektor przedsiębiorstw jako 100% – 41%. Ponadto, istotnie wpływają na rynek pracy – w sektorze przedsiębiorstw generują 40% miejsc pracy (liczba pracujących w takich firmach wynosi ok. 3,9 mln osób).

W 2016 r. przeznaczyły na inwestycje ponad 30 mld PLN (16% wartości nakładów całego sektora przedsiębiorstw).

Mikrofirmy są drugą najbardziej produktywną grupą przedsiębiorstw (relacja przychodów, wartości dodanej i produkcji do liczby osób pracujących) oraz najbardziej efektywnie kosztowo (relacja kosztów do przychodów) i najbardziej rentowne. Wysoka efektywność kosztowa powoduje także to, że jest to grupa przedsiębiorstw charakteryzująca się najniższą płynnością finansową.

Niestety, większość firm koncentruje się wyłącznie na rynku krajowym – rzadko eksportują/importują i osiągają niski udział tych wielkości w swoich przychodach/kosztach. Charakteryzuje je także najniższa przeżywalność – pierwszy rok przeżywa 70% z nich, ich sytuacja w kolejnych latach działalności jest trudniejsza niż pozostałych podmiotów.

Polskie mikroprzedsiębiorstwa charakteryzuje pozytywny trend rozwojowy: na przestrzeni ostatnich lat rośnie ich liczba, wartość produkcji, przychody, nakłady inwestycyjne, liczba pracujących i zatrudnionych. Mikrofirmy wyróżniają się najniższym tempem wzrostu wartości dodanej. W latach 2007-2015 wzrosła ona o 54%.

Ich dynamika przychodów z eksportu wyrobów i usług, przypadająca na jedno przedsiębiorstwo, jest najwyższa w porównaniu z innymi grupami firm. W ciągu ostatnich sześciu lat dynamika eksportu ogółem wzrosła o 74%, podczas gdy w pozostałych grupach wzrost ten wyniósł 64%.

Mikroprzedsiębiorstwa w Polsce

Liczba mikrofirm

Udział w strukturze wszystkich przedsiębiorstw

Wytworzona wartość dodana brutto

550
mld PLN

Udział w tworzeniu PKB

Liczba pracujących

3,9
mln

Udział miejsc pracy
w sektorze przedsiębiorstw

Liczba pracujących
na 1 podmiot

Przeciętne wynagrodzenie
miesięczne na 1 zatrudnionego

2616
PLN

Nakłady na inwestycje

30
mld PLN

Udział w nakładach inwestycyjnych
całego sektora przedsiębiorstw

Nakłady inwestycyjne na 1 podmiot

15 600
PLN

Przychody na 1 podmiot

489 000
PLN

Przeżywalność pierwszego roku działalności

70%

Wartość eksportu towarów i usług

56
mld PLN

Małe przedsiębiorstwa

W Polsce jest obecnie ponad 57 tys. małych firm, które stanowią 2,8% polskiego sektora przedsiębiorstw. Na przestrzeni ostatnich lat obserwowany jest wzrost liczby małych firm (z wyjątkiem 2015 r. kiedy to zanotowano spadek małych firm) obecnie jest ich o 5,4% więcej niż w 2008 r.

Małe przedsiębiorstwa mają najmniejszy, spośród wszystkich grup przedsiębiorstw, udział w tworzeniu PKB – 8%, a przyjmując wartość PKB generowaną przez sektor przedsiębiorstw jako 100% – 11%. Posiadają również najmniejszy udział w tworzeniu miejsc pracy – w sektorze przedsiębiorstw generują 12,2% miejsc pracy (liczba pracujących w takich firmach wynosi ok. 1,2 mln osób).

W przeciętnej małej firmie pracuje 21 osób. W 2016 r. przeznaczyły na inwestycje 17 mld PLN (9% wartości nakładów całego sektora przedsiębiorstw). Małe firmy finansują inwestycje przede wszystkim środkami własnymi (63%) oraz kredytami i pożyczkami krajowymi (20%). Na trzecim miejscu są środki zagraniczne – 6%.

Charakteryzuje je niska przeżywalność – pierwszy rok przeżywa średnio 81% z nich. Wskaźnik przeżywalności jest jednak wyższy w kolejnych latach prowadzenia działalności. W przypadku małych firm powstałych w roku 2012 i działających w 2016 r. wskaźnik przeżycia kolejnego roku (2017) wyniósł 98,8%.

Przedsiębiorstwa małe są najstabilniej wyposażone zarówno w komputery, jak i w dostęp do Internetu. Wykorzystanie przez tę grupę komputerów jest nieco wyższe niż 5 lat wcześniej (w 2013 r. – 94% i 2017 r. 94,7%). Podobnie sytuacja wygląda w dostępie do Internetu (wyniósł on 93,8%, gdzie średnia dla firm w Polsce to 94,8%) oraz w posiadaniu własnej strony internetowej (62,6%). Z usługi chmury obliczeniowej korzysta zaledwie 7,6% małych firm (dla porównania w firmach dużych odsetek ten wynosi 37%). Podobnie jest z wykorzystaniem mediów społecznościowych (24,2%), chociaż w tym przypadku jest minimalny wzrost w porównaniu z poprzednim rokiem – o 1,2 p.p.

Polskie małe przedsiębiorstwa są bardziej rentowne i płynne finansowo niż średnie i duże podmioty ale charakteryzują się najmniejszą dynamiką eksportu w ostatnich 6 latach. Razem z mikrofirmami rozwijają się najwolniej pod względem dynamiki przychodów. W latach 2003-2016 wzrost przychodów ogółem w tej grupie wyniósł 191%, podczas gdy najlepsze pod tym względem duże podmioty osiągnęły dynamikę 258%. Osiągają też drugi po średnich firmach najwyższy wzrost wartości dodanej w latach 2007-2015.

Małe przedsiębiorstwa w Polsce

Liczba małych firm

Udział w strukturze wszystkich przedsiębiorstw

Wytworzona wartość dodana brutto

146
mld PLN

Udział w tworzeniu PKB

Liczba pracujących

1,2
mln

Udział miejsc pracy
w sektorze przedsiębiorstw

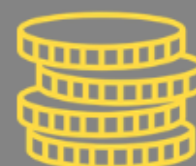

Liczba pracujących
na 1 podmiot

21

Przeciętne wynagrodzenie
miesięczne na 1 zatrudnionego

3720
PLN

Nakłady na inwestycje

16,8
mld PLN

Udział w nakładach inwestycyjnych
całego sektora przedsiębiorstw

Nakłady inwestycyjne na 1 podmiot

293
tys. PLN

Przychody na 1 podmiot

10
mln PLN

Przeżywalność pierwszego roku działalności

81%

Wartość eksportu towarów i usług

80
mld PLN

Średnie przedsiębiorstwa

W Polsce jest obecnie ponad 15 tys. średnich firm, które stanowią 0,8% polskiego sektora przedsiębiorstw. Na przestrzeni ostatnich lat obserwowany jest spadek liczby średnich firm, obecnie jest ich o 5% mniej niż w 2008 r. Również w 2016 r. odnotowano spadek ich liczby o blisko 2% r/r.

Udział średnich firm w tworzeniu PKB wynosi 11%. W latach 2008-2015 wzrósł on o 1,4 p.p. (w roku 2015 odnotowano wzrost r/r o 0,3 p.p.). Przyjmując wartość PKB generowaną przez sektor przedsiębiorstw jako 100% udział ten wynosi 15% (mniej wypracowują tylko małe przedsiębiorstwa). Posiadają nieco większy od małych firm udział w tworzeniu miejsc pracy – w sektorze przedsiębiorstw generują ich niemal 17% (liczba pracujących w takich firmach wynosi ok. 1,6 mln osób). W przeciętnej średniej firmie pracuje 105 osoby.

W 2016 r. przeznaczyły na inwestycje ponad 35 mld PLN (19% wartości nakładów całego sektora przedsiębiorstw). Nakłady inwestycyjne były wyższe niż we wcześniejszym roku o 12%. Średnie firmy finansują inwestycje przede wszystkim środkami własnymi (59%) oraz kredytami i pożyczkami krajowymi (21,4%). Na trzecim miejscu są środki zagraniczne – 8%.

Firmy te rosną najbardziej dynamicznie pod względem wartości eksportu zarówno wyrobów jak i usług przypadającej na jedno przedsiębiorstwo. Wzrost eksportu tej grupy był ponad dwukrotny. Charakteryzuje je wysoka przeżywalność – pierwszy rok przeżywa średnio ponad 92% z nich. W przypadku firm funkcjonujących na rynku 5 lat (powstałych w 2012 r.) prawie wszystkie średnie przedsiębiorstwa, które działały w roku 2016 przetrwały do roku 2017 (97,6%).

Praktycznie wszystkie średnie przedsiębiorstwa posiadają dostęp do Internetu (99,1%, przy czym średnia dla wszystkich firm w Polsce jest o 4 p.p. niższa). Firmy te zanotowały znaczny postęp w przypadku mobilnego dostępu do Internetu. W ciągu 5 lat (od 2013 do 2017 r.) wzrost wyniósł 20,9 p.p. (z 63,3% do 84,2%). 85,3% z nich posiada stronę internetową, co nie uległo znaczącej zmianie w ciągu ostatnich lat (w 2013 r. odsetek ten wynosił 85,2%). Z usługi chmury obliczeniowej korzysta zaledwie 17,2% średnich firm (dla porównania w firmach dużych odsetek ten wynosi 37,1%), natomiast z mediów społecznościowych – 38,4% (zauważalny wzrost w porównaniu z poprzednim rokiem o 4,4 p.p.).

Średnie przedsiębiorstwa w Polsce

Liczba średnich firm

Udział w strukturze wszystkich przedsiębiorstw

Wytworzona wartość dodana brutto

203
mld PLN

Udział w tworzeniu PKB

Liczba pracujących

1,6
mln

Udział miejsc pracy
w sektorze przedsiębiorstw

Liczba pracujących
na 1 podmiot

105

Przeciętne wynagrodzenie
miesięczne na 1 zatrudnionego

4392
PLN

Nakłady na inwestycje

36
mld PLN

Udział w nakładach inwestycyjnych
całego sektora przedsiębiorstw

Nakłady inwestycyjne na 1 podmiot

2,3
mln PLN

Przychody na 1 podmiot

53,3
mln PLN

Przeżywalność pierwszego roku działalności

92,4%

Wartość eksportu towarów i usług

161
mld PLN

Duże przedsiębiorstwa

W Polsce funkcjonuje niespełna 3,6 tys. dużych firm, które stanowią 0,2% polskiego sektora przedsiębiorstw. Obecnie jest ich o 11,2% więcej niż w 2008 r. W 2016 r. odnotowano wzrost ich liczby o 4% r/r.

Pomimo niewielkiej liczebności, duże przedsiębiorstwa mają istotny udział w tworzeniu PKB – 24%, a przyjmując wartość PKB generowaną przez sektor przedsiębiorstw jako 100% – 33%. Nieznacznie wzrósł udział dużych podmiotów w generowaniu PKB (w latach 2008-2015 wzrósł o 0,2 p.p.). Duże firmy posiadają znaczący udział w tworzeniu miejsc pracy – w sektorze przedsiębiorstw generują ponad 31% miejsc pracy (liczba pracujących w takich firmach wynosi ok. 3 mln osób). W przeciętnej dużej firmie pracuje 850 osób (wzrost o 4 osoby w porównaniu z poprzednim rokiem), natomiast przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego zatrudnionego wynosi ponad 5000 PLN (najwięcej ze wszystkich grup, o 168 PLN wyższe niż rok wcześniej i o ponad 820 PLN więcej niż w przeciętnej firmie).

W 2016 r. przeznaczyły na inwestycje prawie 106 mld PLN (56% wartości nakładów całego sektora przedsiębiorstw). W porównaniu z poprzednim rokiem zanotowany został spadek nakładów o 4%. Duże firmy finansują inwestycje przede wszystkim środkami własnymi (70%) oraz środkami zagranicznymi (10%). Na trzecim miejscu są kredyty i pożyczki krajowe (8,6%). Mają najniższy udział środków budżetowych – jako źródła inwestycji i najwyższy odsetek nakładów niesfinansowanych, czyli niezapłaconych faktur.

Charakteryzuje je wysoka przeżywalność pierwszego roku i kolejnych lat prowadzenia działalności – pierwszy rok przeżywa średnio 94,7% z nich. Wskaźnik przeżywalności jest wyższy w kolejnych latach prowadzenia działalności – w przypadku firm funkcjonujących na rynku 5 lat (powstałych w 2012 r.) niemal wszystkie duże przedsiębiorstwa, które działały w roku 2016, przetrwały do roku 2017 (99,2%).

Duże firmy najbardziej dynamicznie zwiększają swoje przychody. W okresie 2003-2016 ich przychody ogółem wzrosły 2,5-krotnie, podczas gdy sektor MSP urósł pod tym względem 1,9-krotnie. W ślad za wzrostem przychodów duże podmioty najszybciej generują koszty - charakteryzuje je najszybszą dynamiką wzrostu kosztów (254%, dla porównania MSP - 187%). Wysoka dynamika kosztów skutkuje także najniższą rentownością tych podmiotów. Wskaźnik rentowności obrotu brutto wyniósł w tej grupie 4,6%, co jest po części wynikiem kosztów funkcjonowania struktur niezbędnych do zarządzania dużymi organizacjami.

Stosunkowo duża część z nich podejmuje handel zagraniczny. 90% dużych przedsiębiorstw importuje towary z zagranicy, a dwóch na trzech eksportuje. Szybko zwiększają też wartość eksportu na jeden podmiot. Wzrost wartości sprzedaży za granicę w latach 2010-2016 wyniósł 61%.

Dostęp do Internetu wśród dużych firm jest powszechny (99,7%, przy czym średnia dla wszystkich firm w Polsce jest o 5 p.p. niższa). Nie wszystkie jednak posiadają własną stronę internetową – ma ją 91,9% dużych firm i od kilku lat odsetek ten utrzymuje się na zbliżonym poziomie (w 2013 r. było to 91,9%). Zauważalne są z kolei wzrosty popularności wykorzystania chmury obliczeniowej (37,1% w 2017 r., wzrost o 6,0 p.p. r/r) oraz mediów społecznościowych (58,4% w 2017 r., wzrost o 4,0 p.p. r/r). Wynika to m.in. z większej świadomości firm, zatrudniania specjalistów ICT i marketingu oraz wyższych budżetów na promocję własnej oferty.

Duże przedsiębiorstwa w Polsce

Liczba dużych firm

Udział w strukturze wszystkich przedsiębiorstw

Wytworzona wartość dodana brutto

433
mld PLN

Udział w tworzeniu PKB

Liczba pracujących

3
mln

Udział miejsc pracy
w sektorze przedsiębiorstw

Liczba pracujących
na 1 podmiot

850

Przeciętne wynagrodzenie
miesięczne na 1 zatrudnionego

5003
PLN

Nakłady na inwestycje

106
mld PLN

Udział w nakładach inwestycyjnych
całego sektora przedsiębiorstw

Nakłady inwestycyjne na 1 podmiot

30
mln PLN

Przychody na 1 podmiot

529
mln PLN

Przeżywalność pierwszego roku działalności

94,7%

Wartość eksportu towarów i usług

494
mld PLN

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

PARP jest agencją rządową, która od 2000 r. wspiera rozwój małych i średnich firm w Polsce. Aktywność Agencji jest skoncentrowana na wspieraniu powstawania i rozwoju nowych podmiotów gospodarczych, wzmocnieniu pozycji konkurencyjnej firm w oparciu o innowacyjność i nowoczesne technologie, podnoszeniu kwalifikacji kadr przedsiębiorstw, kształtowaniu przyjaznego otoczenia biznesowego oraz tworzeniu warunków do prowadzenia działalności gospodarczej.

Oferując wsparcie finansowe i szkoleniowo-doradcze przedsiębiorcom (a także: instytucjom otoczenia biznesu, jednostkom samorządu terytorialnego, państwowym jednostkom budżetowym, uczelniom), PARP korzysta ze środków budżetu państwa oraz funduszy europejskich. W latach 2014-2020 Agencja jest odpowiedzialna za realizację działań w ramach trzech programów operacyjnych: Inteligentny Rozwój, Polska Wschodnia oraz Wiedza Edukacja Rozwój.

PARP wraz z Ministerstwem Przedsiębiorczości i Technologii prowadzi projekt inno_LAB – laboratorium nowych instrumentów, gdzie przy zastosowaniu metod eksperymentalnych tworzone są nowe narzędzia wspierania innowacyjności oraz animowania współpracy w celu zwiększenia potencjału uczestników Narodowego Systemu Innowacji.

Analizy PARP

Działalność badawczo-analityczna stanowi istotną część aktywności PARP. Agencja prowadzi badania w zakresie przedsiębiorczości, innowacyjności, stanu i rozwoju zasobów ludzkich, instytucji otoczenia biznesu i usług wspierających prowadzenie działalności gospodarczej. Ważnym obszarem działalności PARP są badania ewaluacyjne programów pomocowych dla MSP.

Celem tej działalności jest przygotowanie wniosków i rekomendacji dla polityki sprzyjającej rozwojowi polskiej gospodarki poprzez pobudzanie przedsiębiorczości i innowacyjności sektora MSP. Prowadzone analizy dostarczają wiedzy niezbędnej w procesach programowania instrumentów wsparcia. Ewaluacje są także istotnym narzędziem monitorowania skuteczności udzielanej pomocy. Wyniki prowadzonych badań i analiz pozwalają na przygotowanie pakietów informacyjnych przeznaczonych zarówno dla administracji publicznej, jak i przedsiębiorców, naukowców czy studentów.

Jedną z publikacji opracowywanych cyklicznie przez Agencję jest Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce. Stałym elementem Raportu jest opis stanu i kondycji przedsiębiorstw, w szczególności mikro, małych i średnich firm w Polsce oraz na tle innych krajów unijnych. Raport jest wydawany od 1997 roku. Tegoroczne wydanie – 21 edycja – jest efektem agregacji danych statystycznych, badań własnych i zleczanych przez PARP.

Zapraszamy do kontaktu:

badania.parp.gov.pl

analizy@parp.gov.pl

ewaluacja@parp.gov.pl

www.parp.gov.pl